

Таким чином, обряд «заручин» на Східній Галичині зазнав певних змін – здебільшого скорочення тривалості чи окремих його компонентів. Сьогодні здебільшого це зводиться до зустрічі родичів, друзів, офіційного оголошення дати весілля. Хоча, варто зазначити, що у сучасної молоді посилюється інтерес до повернення давніх традицій. Сподіваємося, це призведе до певного відродження всіх компонентів досліджуваної тематики.

Список використаних джерел:

1. Гнатюк В. Українські весільні звичаї (Передмова) / В. Гнатюк // Матеріали до української етнології. – Львів, 1919. – Т. XIX–XX – 232 с.
2. Заручини // Український простір. – № 15(45). – 15–30.09.2010.
3. Мудрий Софрон, ЧСВВ. Подружжя і церковне право. – Івано-Франківськ, 1995 – 96 с.
4. Сенітович Софія Олексіївна, 1948 р.н., жителька с. Заставне, Золочівський район, Львівська область, пенсіонерка.
5. Жарківський Михайло Степанович, 1967 р.н., житель м. Глиняни Золочівський район, Львівська область, працівник Глинянської міської Ради.
6. Бурдик Ольга Миколаївна, 1955 р.н., с. Підгородне, Золочівський район, Львівська область, пенсіонерка.
7. Пелех Галина Дмитрівна, 1967 р.н., жителька с. Гута, Буський район, Львівська область, вчитель початкових класів.

Краковська Л.В

студентка,

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

МАТЕРІАЛЬНЕ СТАНОВИЩЕ ІНТЕЛІГЕНЦІ В 1920-ТІ РОКИ ХХ СТ.

Період 1920-х років був один із найважчих в житті радянського суспільства. В країні відбувалася структурна перебудова економіки, застосовувалися нові методи господарювання, виникали нові органи управління. Ці зміни були пов'язані не лише з проголошенням завдання будівництва нового, соціалістичного суспільства. Внаслідок революції 1917 року громадянської війни став голод, розруха, зруйнування колишніх економічних структур і зв'язків, стрімке зниження рівня життя населення. Новій владі було важливо зберегти науковий потенціал країни в тому об'ємі, який був необхідний країні в рамках будівництва соціалістичного суспільства [2, с. 124]. 10 листопада 1921 року було створена Центральна Комісія по Покращенню Побуту Вчених (ВУКСУ).

Додаткове академічне забезпечення включає в себе, згідно з декретом РНК від 6/12 – 1921 року, окрім продовольчої частини, також і матеріальну. Академічна забезпечення має на меті заохотити наукове товариство і тому воно видається науковому робітнику не залежачи від того скільки він отримує на держаній службі. На відмінно від заробітної плати, яка є винагородою за

фізичну працю, академічне забезпечення являє собою винагороду за наукову кваліфікацію і активну наукову діяльність. Необхідно також зазначити, що різниця між цим має скоріше принципове аніж практичне значення, оскільки в реальності академічне забезпечення сприймається науковими працівниками як додаткове (в більшості випадків – переважає основне) забезпечення по службі. Фактичне зближення матеріального забезпечення з тарифом знаходимо підтвердження в подальшій історії матеріального забезпечення. Матеріальне забезпечення відповідно з декретом РНК було проголошене ВУСКУ і мало на меті забезпечити 6950 наукових працівників, які в залежності від своєї наукової кваліфікації, підлягали розподіленню на основні п'ять груп [1, с. 119]. Ведення його в життя повинно було розпочатися з 1 січня. В першому варіанті розміри матеріального забезпечення для першої групи становили 5 довоєнних рублів; для другої групи – 7 рублів 50 копійок., для третьої групи – 12 рублів 50 копійок., для четвертої – 25 рублів і для п'ятої – 50 рублів.

В якості корективу до недостатнього забезпечення наукових працівників було здійснено підвищення ставок матеріального забезпечення. Питання це було вирішено постановою Раднаркома від 22 червня 1922 року до норм матеріальної частини додаткового академічного забезпечення для наукових працівників, зареєстрованих ВУКСУ були збільшенні в наступних розмірах: перша група – з 5 рублів до 20 рублів; друга група – з 7 рублів 50 копійок до 30 рублів; третя група – з 12 рублів 50 копійок до 50 рублів; четверта група – з 25 рублів до 100 рублів; п'ята група – з 50 рублів до 150 рублів [3, с. 56]. Норми ці набрали чинності з 1-го травня 1922 року при чому видача матеріального забезпечення повинна була здійснюватися по тому коефіцієнту, який застосовувався для заробітної плати при реалізації державного бюджету на кожний місяць.

В момент опублікування декрета – в Червні умовний коефіцієнт для розрахунку по заробітній платі був встановлений в 1.000.000 рублів за золотий рубль. Але так як до цього часу матеріальне забезпечення за попередній час було видане тільки за три місяці (в січні – березень) ,причому тільки в Москві і Петрограді , виникло питання по якому розрахунку видавати забезпечення за минулі місяці (січень-травень). Згідно чинних правил, скасування заборгованості по заробітній платі відбувалося по курсу того місяця , до якого відноситься її виникнення в даному випадку потрібно було видавати: за січень по курсу один золотий рубль – 100.000 рублів, в лютому – один золотий рубль – 200.000 рублів [1, с. 124-125]. Наркомфін, однак прийняв до уваги, що невідача матеріального забезпечення за минулі п'ять місяців виникла не через провину наукових працівників, погодився виробляти, всупереч зазначеним правилам ,видачу матеріального забезпечення по більш високому курсу, а саме: за січень-квітень по курсу – 1 золотий рубль – 5000.000 радянських рублів., за травень – 750.000 рублів. Видача за червень і наступні місяці, як вже зазначалося, повинна була здійснюватися по курсу – 1 золотий рубль – 1.000.000 рублів.

При реалізації академічного забезпечення виникли і інші проблеми. Справа в тім, що, як вже зазначалося вище, – згідно постановою РНК від 6/12/-1921 року кількість наукових працівників, підлягаючих додатковому академічному

забезпеченню становить 6.950 людей. Так як розмір цього забезпечення повинен знаходитися в залежності від кваліфікації кожного наукового працівника, то правильно розподілення заборгованості за даними ВУКСУ сума якого становить 1.455.000 золотих рублів змогла б відбутися лише після того як Експертна комісія при ВУКСУ закінчила роботу по розподіленню наукових працівників на групи. Між іншим до того часу списки ще не були затвердженими. [3, с. 120] Тому ВУКСУ щоб уникнути затримання пов'язане з виплатою грошей на засіданні 23/6-1922 року і 4/7- 1922 року постановила проводити видачу посеместрово (за виключенням деяких провінціальних міст, списки яких уже були підтвердженими) за перші шість місяців (січень-червень) по існуючим приблизним спискам на отримання академічного пайка. В Петрограді ще в першу половину травня вже було видано за п'ять місяців по вказівкам приблизних списках. В Москві ж видача трішки затримувалися, але 17 травня ВУКСУ вже затвердив нові списки, тому в змінах попередньої постанови, було вирішено виплачувати академічне забезпечення за останніми списками. По провінціях за шість місяців було видане матеріальне забезпечення також за старими списками, але враховуючи те, що кількість пайків, які розділювалися по окремим містам перевищувало стабільну кількість призначених для них пайків, тому пропорційно була знижена загальна сума розподілення академічного забезпечення.(Загальна розмір суми кожного із цих міст вичерпався, тому виходячи з середньої ставки на періоди січень-квітень – 6 рублів 64 копійки., за травень-вересень – 26 рублів 56 копійок).

Немає сумніву, що при скрутному матеріальному забезпеченню, яке отримувало переважна кількість наукових робітників, особливо провінціальних, матеріальне забезпечення хоч воно і видавалося не по ринковому курсі, а по умовному – більш низькому курсі Наркомфіна, все ж становило, все таки становило, по крайні мірі для вищих груп , доволі значну суму до кінця серпня, тому що товарні ціни за весь літній період змінилися дуже мало, але з кінця серпня у зв'язку з новим і притому доволі різкому знеціненню паперового рубля, ціни швидко піднялися вверх (навіть курс Державного банку для золотої валюти підвищився в період з вересня з 120 рублів 1922 року до 380 золотих рублей. (при такій ситуації видача академічного забезпечення і в подальшому по курсу червня -100 рублів було б анахронізмом і значно підірвала би реальне значення матеріального академічного забезпечення. Тому ВУКСУ підняв питання про необхідність розрахування витрат ВУКСУ по матеріальній частині додаткового академічного забезпечення по фактично ринковій ціні золотого рубля або по розрахунку встановленому для вираховання заробітної плати. Питання це було частково вирішеним постановою Фінкомітету РНК від 13 жовтня відповідно з яким матеріальне забезпечення було підвищене на найближчий квартал.

Список використаних джерел:

1. Коляструк О.А. Підтримка здоров'я та організація відпочинку інтелігенції УСРР у 1920-і рр. // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. Міжвідомчий збірник наукових праць – К., 2007. – Вип.16. – Ч.ІІ. – С. 119–128.

2. Хабибрахманова А.О. Проблемы социального обеспечения научной интеллигенции в начале 1920-х годов // Известия Самарского научного центра Российской академии наук. – 2010. – Т. 12. – № 2. – С. 124–128.

3. Хабибрахманова А.О. Властные стратегии и тактики по улучшению качества жизни научной интеллигенции 1920-1930-х годов. Казань, 2008. 116 с.

Кущій С.С.

студент,

Науковий керівник: Свинарєнко Н.О.

кандидат історичних наук, доцент,

*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

МІСЦЕ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ У КУЛЬТУРНІЙ СПАДЩИНІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Формування суспільства неможливе без культурних явищ і традицій минулого. Мистецтво – це невід’ємна частина української культури та історії. Воно є вмістилищем різноманітної інформації – про життя народу, його побут, звичаї, традиції, вірування, сподівання, тощо. «Петриківка» є неоціненним джерелом інформації про певний народ, його історію, культуру, естетичні смаки і вподобання, поведінкові стереотипи та моральні цінності.

Наразі про Петриківський розпис більша частина молоді нажалі не знає. Вагома частка людей забувають про традиції, культуру та мистецтво наших предків. Народ повинен робити більше кроків до відродження та удосконалення цього патріотичного духу на полотні або просто на поверхні. Для таких ривків уперед петриківські майстри потребують матеріальної підтримки, задля розвитку розпису, просуванню цієї творчості більш у світове мистецтво, для тренінг-курсів для людей, щоб народ України приймав участь у розвитку культури та образотворчого мистецтва своєї країни.

Мета статті полягає у аналізі історичних відомостей про Петриківський розпис для українського суспільства.

Петриківський розпис – це надзвичайне та чарівне явище народної творчості. Незвичайні пташки, бутони квітів, ягоди, калина неможливо не впізнати одразу, з’являється бажання оволодіти цією мовою барв. Шанувальники цього виду мистецтва у всьому світі.

В Україні «петриківкою» прикрашають стіни хат, меблі, кераміку, посуд. Назва розпису походить від місця його зародження – села Петриківки, що на Дніпропетровщині, перша згадка про яке датується 1772 роком. Нині в Петриківці живе більше шістдесяти майстрів цієї народної творчості. Це невеличке місто стало найсправжнім центром культури України, створивши неймовірний стиль розпису, що називається «Петриківський розпис» або «Петриківка». Цей декоративний розпис на Придніпров’ї виник на білій стіні